

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 10 päivänä joulukuuta 2018

1050/2018

Tietosuojalaki

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Lain tarkoitus

Tällä lailla täsmennetään ja täydennetään luonnollisten henkilöiden suojelesta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2016/679 (yleinen tietosuoja-asetus), jäljempänä *tietosuoja-asetus*, ja sen kansallista soveltamista.

2 §

Soveltamisala

Tätä lakia sovelletaan tietosuoja-asetuksen 2 artiklan soveltamisalan mukaisesti. Tätä lakia ja tietosuoja-asetusta sovelletaan lisäksi, lukuun ottamatta asetuksen 56 artiklaa ja VII lukua, sellaiseen henkilötietojen käsittelyyn, jota suoritetaan mainitun 2 artiklan 2 kohdan a ja b alakohdassa tarkoitettun toiminnan yhteydessä, jollei muualla laissa toisin säädetä.

Tätä lakia ei sovelleta eduskunnan valtiopäivätoimintaan.

Tätä lakia ei sovelleta sellaiseen henkilötietojen käsittelyyn, josta säädetään henkilötietojen käsittelystä rikosasioissa ja kansallisen turvallisuuden ylläpitämisen yhteydessä annetussa laissa (1054/2018).

3 §

Sovellettava laki

Henkilötietojen käsittelyyn, joka tapahtuu Euroopan unionin alueella sijaitsevaan rekisterinpitäjän tai henkilötietojen käsittelijän toimipaikkaan liittyvän toiminnan yhteydessä, sovelletaan Suomen lakia, jos rekisterinpitäjän toimipaikka sijaitsee Suomessa.

Jos henkilötietojen käsittelyyn sovelletaan vieraan valtion lakia ja sen nojalla poiketaan tietosuoja-asetuksen 89 artiklan 2 kohdan mukaisesti rekisteröidyn suojaksi säädetystä oikeuksista, jäljempänä 31 §:ssä rekisteröidyn suojaksi säädettyjä suojatoimia on kuitenkin noudatettava lainvalinnasta riippumatta.

HE 9/2018
HaVM 13/2018
EV 108/2018

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 679/2016 (32016R0679); EUVL L 119, 4.5.2016, s. 1

Käsitelyn oikeusperuste eräissä tapauksissa

4 §

Käsitelyn lainmukaisuus

Henkilötietoja saa käsitellä tietosuoja-asetuksen 6 artiklan 1 kohdan e alakohdan mukaisesti, jos:

- 1) kysymys on henkilön asemaa, tehtäviä sekä niiden hoitoa julkisyhteisössä, elinkeinoelämässä, järjestötoiminnassa tai muussa vastaavassa toiminnassa kuvaavista tiedoista siltä osin kuin käsitelyn tavoite on yleisen edun mukainen ja käsitteily on oikeasuhtaista sillä tavoiteltuun oikeutettuun päämääärään nähden;
- 2) käsitteily on tarpeen ja oikeasuhtaista viranomaisen toiminnassa yleisen edun mukaisen tehtävän suorittamiseksi;
- 3) käsitteily on tarpeen tieteellistä tai historiallista tutkimusta taikka tilastointia varten ja se on oikeasuhtaista sillä tavoiteltuun yleisen edun mukaiseen tavoitteeseen nähden; tai
- 4) henkilötietoja sisältävien tutkimusaineistojen, kulttuuriperintöaineistojen sekä näiden kuvailutietoihin liittyvien henkilötietojen käsitteily arkistointitarkoituksessa on tarpeen ja oikeasuhtaista sillä tavoiteltuun yleisen edun mukaiseen tavoitteeseen ja rekisteröidyn oikeuksiin nähden.

5 §

Tietoyhteiskunnan palvelujen tarjoamiseen lapselle sovellettava ikäraja

Kun henkilötietoja käsitellään tietosuoja-asetuksen 6 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettun suostumuksen perusteella ja kyseessä on tietosuoja-asetuksen 4 artiklan 25 kohdassa tarkoitettujen tietoyhteiskunnan palvelujen tarjoamisen suoraan lapselle, lapsen henkilötietojen käsitteily on lainmukaista, jos lapsi on vähintään 13-vuotias.

6 §

Erityisiä henkilötietoryhmiä koskeva käsitteily

Tietosuoja-asetuksen 9 artiklan 1 kohtaa ei sovelleta:

- 1) vakuutuslaitoksen käsitellessä vakuutustoiminnassa saatuja tietoja vakuutetun ja korvauksenhakijan terveydentilasta, sairaudesta tai vammaisuudesta taikka sellaista hänen kohdistetuista hoitotoimenpiteistä tai niihin verrattavista toimista, jotka ovat tarpeen vakuutuslaitoksen vastuun selvittämiseksi;
- 2) tietojen käsitteilyyn, josta säädetään laissa tai joka johtuu välittömästi rekisterinpitäjälle laissa säädetystä tehtävästä;
- 3) ammattiin toon kuulumista koskevaan tiedon käsitteilyyn, joka on tarpeen rekisterinpitäjän erityisten oikeuksien ja velvoitteiden noudattamiseksi työoikeuden alalla;
- 4) kun terveydenhuollon palveluntarjoaja järjestäässään tai tuottaessaan palveluja käsittelee tässä toiminnassa saamiaan tietoja henkilön terveydentilasta tai vammaisuudesta taikka hänen saamastaan terveydenhuollon ja kuntoutuksen palvelusta taikka muita rekisteröidyn hoidon kannalta välttämättömiä tietoja;
- 5) kun sosiaalihuollon palveluntarjoaja järjestäässään tai tuottaessaan palveluja tai myöntäässään etuuksia käsittelee tässä toiminnassa saamiaan tai tuottamiaan tietoja henkilön terveydentilasta tai vammaisuudesta taikka hänen saamastaan terveydenhuollon ja kuntoutuksen palvelusta taikka muita rekisteröidyn palvelun tai etuuden myöntämisen kannalta välttämättömiä tietoja;

6) terveyttä koskevien ja geneettisten tietojen käsittelyyn antidopingtyössä ja vamaisurheilun yhteydessä siltä osin kuin näiden tietojen käsittely on välttämätöntä antidopingtyön tai vammaisten ja pitkääikaissairaiden urheilun mahdollistamiseksi;

7) tieteellistä tai historiallista tutkimusta taikka tilastointia varten tehtävään tietojen käsittelyyn;

8) tutkimus- ja kulttuuriperintöaineistojen käsittelyyn yleishyödyllisessä arkistoointitar-koituksessa geneettisiä tietoja lukuun ottamatta.

Käsitteltäessä henkilötietoja 1 momentissa tarkoitettussa tilanteessa rekisterinpäitäjän ja henkilötietojen käsittelijän on toteutettava asianmukaiset ja erityiset toimenpiteet rekiste-röidyn oikeuksien suojaamiseksi. Näitä toimenpiteitä ovat:

1) toimenpiteet, joilla on jälkeenpäin mahdollista varmistaa ja todentaa senen toimesta henkilötietoja on tallennettu, muutettu tai siirretty;

2) toimenpiteet, joilla parannetaan henkilötietoja käsittelyvän henkilöstön osaamista;

3) tietosuojavastaavan nimittäminen;

4) rekisterinpäitäjän ja käsittelijän sisäiset toimenpiteet, joilla estetään pääsy henkilötie-toihin;

5) henkilötietojen pseudonymisointi;

6) henkilötietojen salaaminen;

7) toimenpiteet, joilla käsittelyjärjestelmien ja henkilötietojen käsittelyyn liittyvien palveluiden jatkuva luottamuksellisuus, eheys, käytettävyys ja vikasietoisuus taataan, mu-kaan lukien kyky palauttaa nopeasti tietojen saatavuus ja pääsy tietoihin fyysisen tai tek-nisen vian sattuessa;

8) menettely, jolla testataan, tutkitaan ja arvioidaan säännöllisesti teknisten ja organi-satoristen toimenpiteiden tehokkuutta tietojenkäsittelyn turvallisuuden varmistamiseksi;

9) erityiset menettelysäännöt, joilla varmistetaan tietosuojasta-asetuksen ja tämän lain noudattaminen siirrettäessä henkilötietoja tai käsitteltäessä henkilötietoja muuhun tarkoi-tukseen;

10) tietosuojasta-asetuksen 35 artiklan mukainen tietosuojaa koskevan vaikutustenarvi-oinnin laatiminen;

11) muut tekniset, menettelylliset ja organisatoriset toimenpiteet.

7 §

Rikostuomioihin ja rikkomuksiin liittyvä käsittely

Tietosuojasta-asetuksen 10 artiklassa tarkoitettuihin rikostuomioihin ja rikkomuksiin tai niihin liittyviin turvaamistoimiin liittyviä henkilötietoja saa käsittellä, jos:

1) käsittely on tarpeen oikeusvaateen selvittämiseksi, laatimiseksi, esittämiseksi, puo-lustamiseksi tai ratkaisemiseksi; tai

2) tietoja käsittellään 6 §:n 1 momentin 1, 2 tai 7 kohdassa säädetynssä tarkoitukseissa.

Mitä 6 §:n 2 momentissa säädetään toimenpiteistä rekisteröidyn oikeuksien suojaamiseksi, sovelletaan myös käsitteltäessä tämän pykälän 1 momentissa tarkoitettuja henkilötietoja.

3 luku

Valvontaviranomainen

8 §

Tietosuojavaltuutettu

Tietosuojasta-asetuksessa tarkoitettuna kansallisena valvontaviranomaisena oikeusminis-terion yhteydessä on tietosuojavaltuutettu.

Tietosuojavaltuutettu on toiminnassa itsenäinen ja riippumaton.

9 §

Tietosuojavaltuutetun toimisto

Tietosuojavaltuutetulla on toimisto, jossa on vähintään kaksi apulaistietosuojavaltuutettua sekä tarpeellinen määrä tietosuojavaltuutetun tehtäväalaan perehtyneitä esittelijöitä ja muuta henkilöstöä.

Tietosuojavaltuutettu nimittää toimiston virkamiehet ja ottaa palvelukseen toimiston muun henkilöstön.

Tietosuojavaltuutettu hyväksyy toimiston työjärjestykset.

10 §

Kelpoisuusvaatimukset ja nimitysperusteet

Tietosuojavaltuutetun ja apulaistietosuojavaltuutetun kelpoisuusvaatimuksena on muu oikeustieteen ylempi korkeakoulututkinto kuin kansainväisen ja vertailevan oikeustieteen maisterin tutkinto, hyvä perehtyneisyys henkilötietojen suojaan koskeviin asioihin sekä käytännössä osoitettu johtamistaito. Lisäksi edellytetään kykyä hoitaa kansainvälistä tehtäviä.

11 §

Nimittäminen ja toimikausi

Tietosuojavaltuutetun ja apulaistietosuojavaltuutetun nimittää valtioneuvosto viideksi vuodeksi kerrallaan.

Tietosuojavaltuutetuksi ja apulaistietosuojavaltuutetuksi nimitetty vapautuu hoitamasta muuta virkaa siksi ajaksi, jona hän toimii tietosuojavaltuutettuna tai apulaistietosuojavaltuutettuna.

12 §

Asiantuntijalautakunta

Tietosuojavaltuutetun toimistossa on asiantuntijalautakunta, johon kuuluu puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja kolme muuta jäsentä. Kullakin heistä on henkilökohtainen valjaisen.

Valtioneuvosto asettaa lautakunnan kolmen vuoden toimikaudeksi.

Lautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan on oltava oikeustieteen muun ylemmän korkeakoulututkinnon kuin kansainväisen ja vertailevan oikeustieteen maisterin tutkinnon suorittanut henkilö, jolla on hyvä perehtyneisyys henkilötietojen suojaan koskeviin asioihin ja muu tehtävän hoidon edellyttämä pätevyys. Lautakunnan muulta jäseneltä edellytetään perehtyneisyyttä henkilötietojen suojaan koskeviin asioihin ja tehtävän hoidon edellyttämää muuta pätevyyttä.

Lautakunnan jäsenen sovelletaan rikosoikeudellista virkavastuuuta koskevia säännöksiä hänen hoitessaan tässä laissa tarkoitettuja tehtäviä. Vahingonkorvausvastuuusta säädetään vahingonkorvauslaissa (412/1974). Lautakunnan jäsenille ja varajäsenille maksetaan tehtävästään palkkio. Oikeusministeriö vahvistaa palkkioiden määrät.

13 §

Selvitys sidonnaisuuksista

Tietosuojavaltuutetun ja apulaistietosuojavaltuutetun on annettava valtion virkamieslain (750/1994) 8 a §:ssä tarkoitettu selvitys sidonnaisuuksistaan.

14 §

Tietosuojavaltuutetun tehtävät ja toimivaltuudet

Tietosuojavaltuutetun tehtävistä ja toimivaltuksista säädetään tietosuoja-asetuksen 55–59 artiklassa. Tietosuojavaltuutetulla on myös muita tässä tai muussa laissa säädetyjä tehtäviä ja toimivaltuuksia.

Tietosuojavaltuutettu ei valvo valtioneuvoston oikeuskanslerin eikä eduskunnan oikeusasiainmiehen toimintaa.

Tietosuojavaltuutettu edustaa Suomea Euroopan tietosuojannevostossa.

Tietosuojavaltuutettu akkreditoi tietosuoja-asetuksen 43 artiklassa tarkoitettun sertifointielimen.

Tietosuojavaltuutettu laatii vuosittain tietosuoja-asetuksen 59 artiklassa tarkoitettun toimintakertomuksen, joka toimitetaan eduskunnalle ja valtioneuvostolle. Toimintakertomus on pidettävä yleisesti saatavilla.

15 §

Tietosuojavaltuutetun päätöksenteko

Tietosuojavaltuutettu ratkaisee asiat esittelystä, jollei hän yksittäistapauksessa toisin päättää.

16 §

Apulaistietosuojavaltuutetun tehtävät ja toimivaltuudet

Tietosuojavaltuutetun ja apulaistietosuojavaltuutetun välisestä tehtävien jaosta määräätään tietosuojavaltuutetun toimiston työjärjestyksessä.

Apulaistietosuojavaltuutetulla on tehtäviensä hoidossa samat toimivaltuudet kuin tietosuojavaltuutetulla.

17 §

Asiantuntijalautakunnan tehtävät ja asioiden käsittely

Asiantuntijalautakunnan tehtävänä on tietosuojavaltuutetun pyynnöstä antaa lausuntoja henkilötietojen käsitteilyä koskevan lainsäädännön soveltamiseen liittyvistä merkittävistä kysymyksistä.

Lautakunta voi kuulla ulkopuolisia asiantuntijoita.

Lautakunnan sihteerinä toimii tietosuojavaltuutetun toimiston esittelijä.

18 §

Tietosuojavaltuutetun tiedonsaanti- ja tarkastusoikeus

Sen lisäksi, mitä tietosuoja-asetuksen 58 artiklan 1 kohdassa säädetään valvontaviranomaisen tiedonsaanti- ja tarkastusoikeudesta, tietosuojavaltuutetulla on oikeus salassapitostäällä estämättä saada maksutta tehtäviensä hoidon kannalta tarpeelliset tiedot.

Pysyväisluonteiseen asumiseen käytetyssä tilassa tarkastuksen saa toimittaa vain, jos se on välttämätöntä tarkastuksen kohteena olevien seikkojen selvittämiseksi ja kyseessä olevassa tapauksessa on olemassa perusteltu ja yksilöity syy epäillä henkilötietojen käsitteilyä koskevia säännöksiä rikotun tai rikottavan tavalla, josta voi olla seuraamuksena hallinnollinen seuraamusmaksu tai rikoslaissa (39/1889) säädetty rangaistus.

19 §

Asiantuntijoiden käyttö

Tietosuojavaltuutettu voi kuulla ulkopuolisia asiantuntijoita sekä pyytää näiltä lausuntoja.

Tietosuojavaltuutettu voi käyttää toimivaltaansa kuuluvan tarkastuksen suorittamisessa apunaan ulkopuolisia asiantuntijoita. Asiantuntijaan sovelletaan rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä hänen suorittaessaan tällaisia tehtäviä. Vahingonkorvausvastuusta säädetään vahingonkorvauslaissa.

20 §

Virka-apu

Tietosuojavaltuutetulla on oikeus tehtäviensä suorittamiseksi saada pyynnöstä poliisilta virka-apua.

4 luku

Oikeusturva ja seuraamukset

21 §

Oikeus saattaa asia tietosuojavaltuutetun käsiteltäväksi

Rekisteröidyllä on oikeus saattaa asia tietosuojavaltuutetun käsiteltäväksi, jos rekisteröity katsoo, että häntä koskevien henkilötietojen käsitteilyssä rikotaan sitä koskevaa lainsäädäntöä.

Tietosuojavaltuutettu voi keskeyttää asian käincinnyn, jos siihen liittyvä asia on vireillä tuomioistuimessa.

22 §

Uhkasakko

Tietosuojavaltuutettu voi asettaa tietosuoja-asetuksen 58 artiklan 2 kohdan c–g ja j alakohdassa tarkoitettun päätöksen ja tämän lain 18 §:n 1 momenttiin perustuvan tietojen luovuttamista koskevan määräyksen tehosteeksi uhkasakon. Uhkasakon asettamisesta ja tuomitsemisesta maksettavaksi säädetään uhkasakkolaissa (1113/1990).

Uhkasakko ei saa asettaa luonnolliselle henkilölle 1 momentissa tarkoitettun tietojen luovuttamista koskevan määräyksen tehosteeksi silloin, kun henkilöä on aihetta epäillä rikoksesta ja tiedot koskevat rikosepäilyn kohteena olevaa asiaa.

23 §

Komission päätökset

Jos tietosuojavaltuutettu katsoo sillä vireillä olevassa asiassa tarpeelliseksi selvittää, onko tietosuoja-asetuksen 45 artiklassa tarkoitettu Euroopan komission päätös tietosuojan tason riittävyydestä tietosuoja-asetuksen mukainen, tietosuojavaltuutettu voi hakemuksella saattaa ennakkoratkaisun pyytämistä koskevan asian Helsingin hallinto-oikeuden ratkaistavaksi.

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

24 §

Hallinnollinen seuraamusmaksu

Tietosuoja-asetuksen 83 artiklassa säädetyn hallinnollisen sakon (*hallinnollinen seuraamusmaksu*) määrää tietosuojavaltuutetun ja apulaistietosuojavaltuutettujen yhdessä muodostama seuraamuskollegio. Tietosuojavaltuutettu toimii kollegion puheenjohtajana. Apulaistietosuojavaltuutetun ollessa estynyt voi hänen sijaisenaan seuraamuskollegiossa toimia tietosuojavaltuutetun toimiston työjärjestysessä määrätty esittelijä. Kollegio on päätösvaltainen kolmijäsenisenä.

Kollegion päätös tehdään esittelystä. Päätökseksi tulee se kanta, jota enemmistö on kannattanut. Äänen mennenä tasan päätökseksi tulee se kanta, joka on lievämpi sillle, johon seuraamus kohdistuu.

Seuraamusmaksu voidaan määrätä myös tietosuoja-asetuksen 10 artiklan rikkomisesta noudattaen, mitä tietosuoja-asetuksen 83 artiklan 5 kohdassa ja tässä laissa säädetään.

Seuraamusmaksua ei voida määrätä valtion viranomaisille, valtion liikelaitoksiille, kunnallisille viranomaisille, itsenäisille julkisoikeudellisille laitoksiille, eduskunnan virastoille, tasavallan presidentin kanslialle eikä Suomen evankelis-luterilaiselle kirkolle ja Suomen ortodoksiselle kirkolle eikä niiden seurakunnille, seurakuntayhtymille ja muille elimille.

Seuraamusmaksua ei saa määrätä, jos on kulunut yli kymmenen vuotta siitä, kun rikkomus tai laiminlyönti on tapahtunut. Jos rikkomus tai laiminlyönti on ollut luonteeltaan jatkuva, kymmenen vuoden määräaika lasketaan siitä, kun rikkomus tai laiminlyönti on päättynyt.

Seuraamusmaksun täytäntöönpanosta säädetään sakon täytäntöönpanosta annetussa laissa (672/2002). Seuraamusmaksu vanhenee viiden vuoden kuluttua sen määräämispäivästä.

25 §

Muutoksenhaku

Tietosuojavaltuutetun ja apulaistietosuojavaltuutetun päätökseen sekä 24 §:n 1 momentissa säädettyyn päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäytöläissa (586/1996) säädetään.

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Myös tietosuojavaltuutettu saa hakea muutosta hallinto-oikeuden päätökseen.

Tietosuojavaltuutetun tai apulaistietosuojavaltuutetun päätöksessä voidaan määrätä, että päästöä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta, jollei valitusviranomainen toisin määrää.

26 §

Rangaistussäännökset

Rangaistus tietosuojarikoksesta säädetään rikoslain 38 luvun 9 §:ssä. Rangaistus viesintäsalaisuuden loukkauksesta ja törkeästä viestintäsalaisuuden loukkauksesta säädetään rikoslain 38 luvun 3 ja 4 §:ssä sekä rangaistus tietomurrosta ja törkeästä tietomurrosta 38 luvun 8 ja 8 a §:ssä. Rangaistus tämän lain 35 §:ssä säädetyn vaitiolovelvollisuuden ja 36 §:ssä säädetyn salassapitovelvollisuuden rikkomisesta tuomitaan rikoslain 38 luvun 1 tai 2 §:n mukaan, jollei teko ole rangaistava rikoslain 40 luvun 5 §:n mukaan tai siitä muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta.

Rikoslain 38 luvun 10 §:n 3 momentissa säädetään syyttäjän velvollisuudesta kuulla tietosuojavaltuutettua ennen tämän pykälän 1 momentissa mainittuja rikoksia koskevan

syytteen nostamista samoin kuin tuomioistuimen velvollisuudesta varata tällaista asiaa käsitellessään tietosuojavaltuutetulle tilaisuus tulla kuulluksi.

5 luku

Tietojenkäsittelyn erityistilanteet

27 §

Henkilötietojen käsitteily journalistisen, akateemisen, taiteellisen tai kirjallisen ilmaisun tarkoituksia varten

Sananvapauden ja tiedonvälityksen vapauden turvaamiseksi henkilötietojen käsittelyn ainoastaan journalistisia tarkoituksia varten tai akateemisen, taiteellisen tai kirjallisen ilmaisun tarkoituksia varten ei sovelleta tietosuoja-asetuksen 5 artiklan 1 kohdan c–e alakohtaa, 6 ja 7 artiklaa, 9 ja 10 artiklaa, 11 artiklan 2 kohtaa, 12–22 artiklaa, 30 artiklaa, 34 artiklan 1–3 kohtaa, 35 ja 36 artiklaa, 56 artiklaa, 58 artiklan 2 kohdan f alakohtaa, 60–63 artiklaa ja 65–67 artiklaa.

Tietosuoja-asetuksen 27 artiklaa ei sovelleta sellaiseen henkilötietojen käsitteilyyn, joka liittyy sananvapauden käytämisestä joukkoviestinnässä annetussa laissa (460/2003) säädettyyn toimintaan. Tietosuoja-asetuksen 44–50 artiklaa ei sovelleta, jos soveltaminen loukkaisi oikeutta sananvapauteen tai tiedonvälityksen vapauteen.

Sananvapauden ja tiedonvälityksen vapauden turvaamiseksi henkilötietojen käsittelyn ainoastaan journalistisia tarkoituksia varten tai akateemisen, taiteellisen tai kirjallisen ilmaisun tarkoituksia varten sovelletaan tietosuoja-asetuksen 5 artiklan 1 kohdan a ja b alakohtaa ja 2 kohtaa, 24–26 artiklaa, 31 artiklaa, 39 ja 40 artiklaa, 42 artiklaa, 57 ja 58 artiklaa, 64 artiklaa ja 70 artiklaa ainoastaan soveltuvin osin.

28 §

Julkisuusperiaate

Oikeuteen saada tieto ja muuhun henkilötietojen luovuttamiseen viranomaisen henkilörekisteristä sovelletaan, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta säädetään.

29 §

Henkilötunnusen käsitteily

Henkilötunnusta saa käsitellä rekisteröidyn suostumuksella tai, jos käsitelystä säädetään laissa. Lisäksi henkilötunnusta saa käsitellä, jos rekisteröidyn yksiselitteinen yksilöiminen on tärkeää:

- 1) laissa säädetyn tehtävän suorittamiseksi;
- 2) rekisteröidyn tai rekisterintäytäjän oikeuksien ja velvollisuuksien toteuttamiseksi; tai
- 3) historiallista tai tieteellistä tutkimusta taikka tilastointia varten.

Henkilötunnusta saa käsitellä luotonannossa tai saatavan perimisessä, vakuutus-, luotolaitos-, maksupalvelu-, vuokraus- ja lainaustoiminnassa, luottotietotoiminnassa, terveydenhuollossa, sosiaalihuollossa ja muun sosiaaliturvan toteuttamisessa tai virka-, työ- ja muita palvelussuhteita ja niihin liittyviä etuja koskevissaasioissa.

Sen lisäksi, mitä henkilötunnusen käsitelystä 1 ja 2 momentissa säädetään, henkilötunnus saa luovuttaa osoitetietojen päivittämiseksi tai moninkertaisten postilähetysten välittämiseksi suoritettavaa tietojenkäsittelyä varten, jos henkilötunnus jo on luovutuksensaajan käytettävissä.

Henkilötunnusta ei tule merkitä tarpeettomasti henkilörekisterin perusteella tulostettuihin tai laadittuihin asiakirjoihin.

30 §

Henkilötietojen käsitteily työsuhteen yhteydessä

Työntekijää koskevien henkilötietojen käsittelystä, työntekijälle tehtävistä testeistä ja tarkastuksista sekä niitä koskevista vaatimuksista, teknisestä valvonnasta työpaikalla sekä työntekijän sähköpostiviestin hakemisesta ja avaamisesta säädetään yksityisyyden suojausta työelämässä annetussa laissa (759/2004).

31 §

Tieteellisiä ja historiallisia tutkimustarkoituksia sekä tilastollisia tarkoituksia varten tapahtuva henkilötietojen käsitteilyä koskevat poikkeukset ja suojaotoimet

Käsiteltäessä henkilötietoja tieteellistä tai historiallista tutkimustarkoituusta varten voidaan tietosuoja-asetukseen 15, 16, 18 ja 21 artiklassa säädetystä rekisteröidyn oikeuksista tarvittaessa poiketa edellyttää, että:

- 1) käsitteily perustuu asianmukaiseen tutkimussuunnitelmaan;
- 2) tutkimuksella on vastuuhenkilö tai siitä vastaava ryhmä; ja
- 3) henkilötietoja käytetään ja luovutetaan vain historiallista tai tieteellistä tutkimusta tai sitä muuta yhteensopivaa tarkoituusta varten sekä muutoinkin toimitaan niin, että tiettyä henkilöä koskevat tiedot eivät paljastu ulkopuolisille.

Käsiteltäessä henkilötietoja tilastollisia tarkoituksia varten voidaan tietosuoja-asetukseen 15, 16, 18 ja 21 artiklassa säädetystä rekisteröidyn oikeuksista tarvittaessa poiketa edellyttää, että:

- 1) tilastoa ei voida tuottaa tai sen tarkoituksena olevaa tiedontarvetta toteuttaa ilman henkilötietojen käsitteilyä;
- 2) kyseisen tilaston tuottamisella on asiallinen yhteys rekisterinpitäjän toimintaan; ja
- 3) tietoja ei luovuteta tai aseteta saataville siten, että tietty henkilö on niistä tunnistettavissa, ellei tietoja luovuteta julkista tilastoa varten.

Käsiteltäessä tietosuoja-asetukseen 9 artiklan 1 kohdassa ja 10 artiklassa tarkoitettuja henkilötietoja 1 tai 2 momentissa säädetystä tarkoituksessa poikkeaminen tietosuoja-asetukseen 15, 16, 18 ja 21 artiklassa säädetystä rekisteröidyn oikeuksista edellyttää sen lisäksi, mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, että laaditaan tietosuoja-asetukseen 35 artiklan mukainen tietosuojaa koskeva vaikutustenarvointi tai noudatetaan tietosuoja-asetukseen 40 artiklan mukaisia käytäntöjä, joissa on otettu asianmukaisesti huomioon edellä tarkoitettu rekisteröidyn oikeuksista poikkeaminen. Vaikutustenarvointi tulee toimittaa kirjallisesti tiedoksi tietosuojaalustyttöille ennen käsittelyn ryhtymistä.

32 §

Yleisen edun mukaisia arkistointitarkoituksia varten tapahtuva henkilötietojen käsitteilyä koskevat poikkeukset ja suojaotoimet

Käsiteltäessä henkilötietoja yleisen edun mukaisia arkistointitarkoituksia varten 4 §:n 4 kohdan tai tietosuoja-asetukseen 6 artiklan 1 kohdan c alakohdan nojalla voidaan tietosuoja-asetukseen 15, 16 ja 18–21 artiklassa tarkoitetuista rekisteröidyn oikeuksista poiketa tietosuoja-asetukseen 89 artiklan 3 kohdassa säädetyn edellytyksin.

33 §

Rajoitukset rekisterinpitäjän velvollisuuteen toimittaa tietoja rekisteröidyllle

Tietosuoja-asetukseen 13 ja 14 artiklan mukaisesta velvollisuudesta toimittaa tiedot rekisteröidyllle voidaan poiketa, jos se on välttämätöntä valtion turvallisuuden, puolustuksen

tai yleisen järjestyksen ja turvallisuuden vuoksi, rikosten ehkäisemiseksi tai selvittämiseksi tai taikka verotukseen tai julkiseen talouteen liittyvän valvontatehtävän vuoksi.

Tietosuoja-asetuksen 14 artiklan 1–4 kohdasta voidaan poiketa myös, jos tiedon toimitaminen aiheuttaa olennaista vahinkoa tai haittaa rekisteröidyllle eikä talletettavia tietoja käytetä rekisteröityä koskevaan päätöksentekoon.

Jos rekisteröidyllle ei toimiteta 1 tai 2 momentin perusteella tietoa, rekisterinpitäjän on toteutettava asianmukaiset toimenpiteet rekisteröidyn oikeuksien suojaamiseksi. Näihin toimenpiteisiin kuuluu tietosuoja-asetuksen 14 artiklan 1 ja 2 kohdassa tarkoitettujen tietojen pitäminen kaikkien saatavilla, ellei tämä vaaranna tietojen toimittamista koskevan rajoituksen tarkoitusta.

34 §

Rajoitukset rekisteröidyn oikeuteen tutustua hänestä kerättyihin tietoihin

Rekisteröidyllä ei ole tietosuoja-asetuksen 15 artiklassa tarkoitettua oikeutta tutustua hänestä kerättyihin tietoihin, jos:

1) tiedon antaminen saattaisi vahingoittaa kansallista turvallisuutta, puolustusta tai yleistä järjestystä ja turvallisuutta taikka haitata rikosten ehkäisemistä tai selvittämistä;

2) tiedon antamisesta saattaisi aiheuttaa vakavaa vaaraa rekisteröidyn terveydelle tai hoidolle taikka rekisteröidyn tai jonkun muun oikeuksille; tai

3) henkilötietoja käytetään valvonta- ja tarkastustehtävissä ja tiedon antamatta jättäminen on välittämätöntä Suomen tai Euroopan unionin tärkeän taloudellisen tai rahoitukselisen edun turvaamiseksi.

Jos vain osa rekisteröityä koskevista tiedoista on sellaisia, että ne 1 momentin mukaan jäävät tietosuoja-asetuksen 15 artiklassa tarkoitettun oikeuden ulkopuolelle, rekisteröidyllä on oikeus saada tietää muut häntä koskevat tiedot.

Rekisteröidyllle on ilmoitettava rajoituksen syyt, ellei tämä vaaranna rajoituksen tarkoitusta.

Jos rekisteröidyllä ei ole oikeutta tutustua hänestä kerättyihin tietoihin, tietosuoja-asetuksen 15 artiklan 1 kohdassa tarkoitettut tiedot on annettava tietosuojaavaltuutetulle rekisteröidyn pyynnöstä.

6 luku

Erinäiset säännökset

35 §

Vaitiolovelvollisuus

Joka henkilötietojen käsitteilyyn liittyviä toimenpiteitä suorittaessaan on saanut tietää jotakin toisen henkilön ominaisuuksista, henkilökohtaisista oloista, taloudellisesta asemasta taikka toisen liikesalaisuudesta, ei saa oikeudettomasti ilmaista sivulliselle näin saamaan tietoja eikä käyttää niitä omaksi tai toisen hyödyksi tai toisen vahingoksi.

36 §

Ilmoittajan henkilöllisyden suojaaminen

Kun luonnollinen henkilö on tehnyt tietosuojaavaltuutetulle ilmoituksen sen valvontaan kuuluvien säännösten epäillystää rikkomisesta, ilmoittajan henkilöllisyys on pidettävä salassa, jos henkilöllisydden paljastamisesta voidaan olosuhteiden perusteella arvioida aiheutuvan haittaa ilmoittajalle.

37 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2019.

Tällä lailla kumotaan henkilötietolaki (523/1999) sekä tietosuojalautakunnasta ja tietosuojavaltuutetusta annettu laki (389/1994).

38 §

Siirtymäsäännökset

Tietosuojalautakunnan myöntämiensä lupien voimassaolo päättyy tämän lain tullessa voimaan. Tietosuojalautakunnassa ennen tämän lain voimaantuloa vireille tulleet asiat raukeavat lain voimaan tullessa.

Tämän lain voimaan tullessa vireillä olevaan tietosuojavaltuutetulle tehtävää ilmoitusta koskevaan asiaan sovelletaan henkilötietolain 36 ja 37 §:n säännöksiä ilmoitusvelvollisuudesta ja ilmoituksen tekemisestä.

Tämän lain voimaan tullessa vireillä olevassa tarkastusoikeuden toteuttamista ja henkilötietojen korjaamista koskevassa asiassa ei sovellettaa sellaisia tietosuojayksiköiden 12 ja 15–18 artiklan säännöksiä, joissa asetetaan rekisterinpitäjälle laajempia velvollisuuksia kuin tämän lain voimaan tullessa voimassa olleet säännökset edellyttävät, jos mainittujen tietosuojayksiköiden säännösten soveltaminen olisi rekisterinpitäjän kannalta kohtuontava.

Haettaessa muutosta ennen tämän lain voimaantuloa tehtyyn tietosuojalautakunnan ja tietosuojavaltuutetun päätökseen sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä. Ylimääräiseen muutoksenhakuun sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä kuitenkin vain, jos se on pantu vireille ennen tämän lain voimaantuloa.

Jos vahinkoa aiheuttanut teko on tehty ennen tämän lain voimaantuloa, velvollisuuteen korvata vahinko sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Helsingissä 5 päivänä joulukuuta 2018

Tasavallan Presidentti

Sauli Niinistö

Oikeusministeri Antti Häkkänen